

păstrat balade cum e cea despre « Marcoș Pașa », în care s-a imprimat literar expediția lui Malcoci-Oglu în Polonia în 1499, simpatia cîntărețului popular nu merge cu eroul baladei, ci cu masa de oșteni, pe care nebunul pașă i-a dus la pieire, încît ultimul dintre aceștia merge de-l judecă și-i taie capul:

« Dintr-o ceată de voinici
Am rămas singur pe-aici
Făr' de mumă, făr' de tată,
Parcă sînt născut din piatră.
Făr' de frați, făr' de surori
Parcă sînt picat din nori ».
După ce-așa-l judeca
Paloș din teacă scotea
Și capul i-l reteza... »²⁴

Ecouri ale vitejilor « otomani » cazaci și tătari « de pe Nistru », răzbat în creația populară ca în balada zisă *A lui Hatmană*²⁵, ceea ce nu era cazul cu cîntecul lui Potocki, ajuns cel mult cîntec de lume, cu circulație în mediu mic burghez.

Stihurile omului strein, așa cum s-au păstrat în manuscris, nu sînt străine de elemente de inspirație folclorică, întîlnite deci în creația populară, ca de pildă versurile:

« Dar cîte le-am pătit
Că nu sînt de povestit,
Că și acum am ajuns
Tot la jale și la plins » (vers. 60—63).

Ultimul vers se aude în creații mai noi « Tot cu jele și cu plins ».
De asemenea, întîlnim versuri tipice cîntecelor populare de înstrăinare:

« Cu suspin și cu amar
Și cu lacrimi în zadar » (vers. 13—14).

sau

« Ci le rabd ca un strein
Cu lacrimi și cu suspin » (vers. 21—22).

De factură populară sînt și următoarele versuri, întîlnite în cîntece de cătănie sau de slugi intrate la stăpîn, care-și spun ades durerea prin « carte » (scrisori):

« Oh! viață cu amar,
Tinerețe în zadar,
Tot offînd merg la mîncare
Și suspinînd la culcare » (vers. 63—71).

sau

« Cine nu-a crede cu fire
Jalnica mea tînguire
Cine-a vrea să cerceteză
Meargă să se-nstrăineze
Și-atuncă a crede toate
Cît le-am scris pe-această carte ». (vers. 80—85).

²⁴ C. N. Mateescu, *Balade*, Vălenii de Munte, 1910, p. 105.

²⁵ Al. Vasiliu, *Cîntece, urături și bocete*, București, 1909, p. 86.